

Informationsinhämtning i samband med ledning av räddningsinsatser

Att fatta beslut är en naturlig del av ett befäls arbete i samband med räddningsinsatser. Vid effektivt beslutsfattande krävs det att ett befäl kontinuerligt söker och hämtar in relevant information efter rådande situation för att skapa sig en lägesbild. I den dynamiska och stressiga miljö som räddningsinsatser karakteriseras av ställer vi oss frågan: hur söker och inhämtar befälen information i samband med räddningsinsatser?

Studien har visat att befäl, oavsett beslutsnivå, söker och hämtar in information utifrån liknande tillvägagångssätt. Denna informationsinhämtningsprocess har i studien delats in i följande tre kategorier:

- Information under framkörning
- Inventering på skadeplats
- Kommunikation på skadeplats

Information under framkörning utgörs av: radiokommunikation med SOS, radiokommunikation med andra befäl, erfarenhetsutbyte inom gruppen samt digitala verktyg som exempelvis kartor, GIS och insatsplaner. Inventering på skadeplats innebär att befälet gör en orientering där information samlas in genom de olika sinnen. Kommunikation på skadeplats syftar till kommunikation med civila, samverkanspartners, kollegor etc.

Utöver systematiseringen ovan har studien även resulterat i en sammanställning av olika faktorer som kan påverka ett befäls informationsinhämtning. Generellt sker det mindre informationsinhämtning vid mindre komplexa insatser och mer informationsinhämtning vid mer komplexa.

Det finns även skillnader i informationsinhämtningen beroende på när befälet anländer till skadeplats samt beroende av befälets erfarenhet. Dessa faktorer påverkar generellt inte tillvägagångssättet att hämta in information något nämnvärt, istället påverkas *hur mycket* information ett befäl söker och hämtar in, samt vilken *typ* av information det är befälet söker efter.

För att komma fram till studiens slutsatser har arbetsprocessen innefattat en litteraturstudie där en konsultation, manuell sökning samt en systematisk datorbaserad sökning genomförts. Utöver litteraturstudien har data hämtats in genom samarbete med Räddningstjänsten i Höör/Hörby samt Hovedstadens Beredskab (räddningstjänsten i Köpenhamn). Datainsamlingen från räddningstjänsterna har innefattat analys av cirka 200 videofilmer från räddningsinsatser, vilka filmats med hjälmkameror, samt intervjuer med 14 befäl vilka arbetar ute på skadeplats.

Vår ambition med studien har varit att förbättra förutsättningarna för beslutsfattande av befäl på skadeplats. Förhoppningen med studien har därför varit att den ska kunna utgöra ett underlag för vidareutveckling av förutsättningarna för befäls beslutsfattande under räddningsinsats. Detta genom att öka kunskapen och medvetenheten kring ett befäls informationsinhämtning under en räddningsinsats.

Examensarbete av Charlotte Ammitzböll och Jenniefer Lundberg, Brandingenjörsprogrammet samt Civilingenjörsprogrammet i Riskhantering vid Lunds Tekniska Högskola, LTH, 2018.